

Obsah

1. Úvod	2
2. Predmet Účtovníctvo B	2
2.1 Literatúra.....	2
2.1.1 Povinná.....	2
2.1.2 Odporúčaná.....	2
3. “Technické” informácie	2
3.1 Účtovná osnova pre podnikateľov (neúplná).....	2
3.2 Popis niektorých “nesamozrejmych” prípadov.....	5
4. Vznik spoločnosti z hľadiska účtovníctva	6
4.1 Príklad založenia spoločnosti (s.r.o. - dvaja spoločníci).....	6
5. Investičný majetok - trieda 0	7
5.1 Nehmotný investičný majetok - skupina 01.....	8
5.1.1 Zriaďovacie výdavky - 011.....	8
5.1.2 Nehmotné výseky vedeckej a obchodnej činnosti - 012	8
5.1.3 Software - 013.....	8
5.1.4 Oceniteľné práva - 014	8
5.1.5 Drobný nehmotný investičný majetok - 018	8
5.1.6 Ostatný nehmotný investičný majetok - 019.....	8
5.2 Hmotný investičný majetok - skupina 02	9
5.2.1 Budovy, haly a stavby - 021.....	9
5.2.2 Stroje prístroje a zariadenia - 022.....	9
5.2.3 Dopravné prostriedky - 023	9
5.2.4 Inventár - 024.....	9
5.2.5 Pestovateľské celky trvalých porastov - 025.....	9
5.2.6 Základné stádo a ťažné zvieratá - 026.....	9
5.2.7 Drobný hmotný investičný majetok - 028.....	9
5.2.8 Ostatný hmotný investičný majetok - 029.....	9
5.3 Oceňovanie investičného majetku.....	10
5.3.1 Postup oceňovania podľa (ne)platenia DPH.....	10
5.3.2 Prechodné kalkulačné účty.....	11
5.3.3 Príklady oceňovania u platcu DPH	11
5.4 Používanie investičného majetku.....	13
5.4.1 Odpisovanie a Zákon o účtovníctve.....	14
5.4.2 Odpisovanie a Zákon o daniach z príjmu.....	14
5.4.3 Príklad odpisov.....	15
5.5 Vyradenie investičného majetku	15
5.5.1 Doodpisovanie/likvidácia	16
5.5.2 Predaj.....	16
5.5.3 Darovanie.....	17
5.5.4 Manká a škody.....	17
5.6 Finančné investície - skupina 06	18
5.6.1 Vznik novej spoločnosti.....	18
5.6.2 Akcie, dividendy a termínovaný vklad v banke	19
6. Zásoby - Trieda 1	19
6.1 Obstarávanie zásob	20
6.1.1 Účtovanie o obstaraní zásob podľa metódy A	20

1. Úvod

2. Predmet Účtovníctvo B

2.1 Literatúra

2.1.1 Povinná

Autor(i)	Názov	Vydavateľ	Rok	Vydanie
Máziková, Boušková	Podvojně účtovníctvo podnikateľov: Zbierka riešených príkladov	Elita	1996 (1997)	2. (3.)

2.1.2 Odporúčaná

Autor(i)	Názov	Vydavateľ	Rok	Vydanie
Peter, Hvozd'árová, Šlosárová, Boušková	Nové účtovníctvo podnikateľských subjektov	SPN	1995	3.

3. "Technické" informácie

3.1 Účtová osnova pre podnikateľov (neúplná)

(Vybral som len účty, ktoré sme používali - možno to neskôr dopíšem celé :-)

Číslo	Názov
0	Investičný majetok
01	Nehmotný investičný majetok
011	Zriaďovacie výdavky
012	Nehmotné výsledky výskumnej a obdobnej činnosti
013	Software
014	Oceniťelné práva
018	Drobný nehmotný investičný majetok
019	Ostatný nehmotný investičný majetok
02	Hmotný investičný majetok
021	Budovy, haly a stavby
022	Stroje, prístroje a zariadenia
023	Dopravné prostriedky
024	Inventár
025	Pestovateľské celky trvalých porastov
026	Základné stádo a ťažné zvieratá
028	Drobný hmotný investičný majetok

029	Ostatný hmotný investičný majetok
03	Hmotný investičný majetok - neodpisovaný
031	Pozemky
032	Umelecké diela a zbierky
04	Obstaranie nehmotných a hmotných investícií
041	Obstaranie nehmotných investícií
042	Obstaranie hmotných investícií
05	Poskytnuté preddavky na nehmotný a hmotný investičný majetok
051	Poskytnuté preddavky na nehmotný investičný majetok
052	Poskytnuté preddavky na hmotný investičný majetok
06	Finančné investície
061	Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom
062	Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom
063	Ostatné investičné cenné papiere a vklady
066	Pôžičky podnikom v skupine
067	Ostatné pôžičky
069	Ostatné finančné investície
07	Oprávky k nehmotnému investičnému majetku
071	Oprávky k zriaďovacím výdavkom
072	Oprávky k nehmotným výsledkom výskunnej a obdobnej činnosti
073	Oprávky k software
074	Oprávky k oceniteľným právam
078	Oprávky k drobnému nehmotnému investičnému majetku
079	Oprávky k ostatnému nehmotnému investičnému majetku
08	Oprávky k hmotnému investičnému majetku
081	Oprávky k budovám, halám a stavbám
082	Oprávky k strojom, prístrojom a zariadeniam
083	Oprávky k dopravným prostriedkom
084	Oprávky k inventáru
085	Oprávky k pestovateľským celkom trvalých porastov
086	Oprávky k základnému stádu a ťažným zvieratám
088	Oprávky k drobnému hmotnému investičnému majetku
089	Oprávky k ostatnému hmotnému investičnému majetku
09	Opravné položky k investičnému majetku
091	Opravná položka k nehmotnému investičnému majetku
092	Opravná položka k hmotnému investičnému majetku
093	Opravná položka k nedokončeným nehmotným investíciám
094	Opravná položka k nedokončeným hmotným investíciám
095	Opravná položka k poskytnutým preddavkom
096	Opravná položka k finančným investíciám
097	Opravná položka k nadobudnutému majetku
098	Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku
1	Zásoby
11	Materiál
111	Obstaranie materiálu
112	Materiál na sklade
119	Materiál na ceste
12	Zásoby vlastnej výroby
121	Nedokončená výroba
122	Polotovary vlastnej výroby
123	Výrobky

124	Zvieratá
13	Tovar
131	Obstaranie tovaru
132	Tovar na sklade a v predajniach
139	Tovar na ceste
19	Opravné položky k zásobám
191	Opravná položka k materiálu
192	Opravná položka k nedokončenej výrobe
193	Opravná položka k polotovarom vlastnej výroby
194	Opravná položka k výrobkom
195	Opravná položka k zvieratám
196	Opravná položka k tovaru
2	Finančné účty
21	Peniaze
211	Pokladnica
22	Účty v bankách
221	Bankové účty
23	Bežné bankové úvery
231	Krátkodobé bankové úvery
3	Zúčtovacie vzťahy
31	Pohľadávky
311	Odberatelia
315	Ostatné pohľadávky
32	Závazky
321	Dodávatelia
33	Zúčtovanie so zamestnancami a inštitúciami
331	Zamestnanci
335	Pohľadávky voči zamestnancom
336	Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia
34	Zúčtovanie daní a dotácií
343	Daň z pridanej hodnoty
35	Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu
353	Pohľadávky za upísané vlastné imanie
36	Závazky voči spoločníkom a združeniu
367	Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov
37	Iné pohľadávky a záväzky
378	Iné pohľadávky
379	Iné záväzky
38	Prechodné účty aktív a pasív
388	Dohadné účty aktívne
4	Kapitálové účty a dlhodobé záväzky
41	Základné imanie a kapitálové fondy
411	Základné imanie
412	Emisné ážio
413	Ostatné kapitálové fondy
42	Fondy zo zisku a prevedené hospodárske výsledky
421	Zákonný rezervný fond
428	Nerozdelený zisk minulých rokov
429	Neuhradená strata minulých rokov

44	Fondy tvorené z nákladov
441	Sociálny fond
45	Rezervy
451	Rezervy zákonné
46	Bankové úvery
461	Bankové úvery
5	
5	Náklady
50	Spotrebované náklady
501	Spotreba materiálu
504	Predaný tovar
52	Osobné náklady
521	Mzdové náklady
524	Zákonné sociálne poistenie
54	Iné prevádzkové náklady
541	Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku
542	Predaný materiál
543	Dary
55	Odpisy, rezervy a opravné položky prevádzkových nákladov
551	Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku
56	Finančné náklady
561	Predané cenné papiere a vklady
562	Úroky
57	Rezervy a opravné položky finančných nákladov
574	Tvorba rezerv
58	Mimoriadne náklady
582	Manká a škody
6	
6	Výnosy
60	Tržby za vlastné výkony a tovar
601	Tržby za vlastné výrobky
602	Tržby z predaja služieb
604	Tržby za tovar
62	Aktivácia
621	Aktivácia materiálu a tovaru
622	Aktivácia vnútropodnikových služieb
623	Aktivácia nehmotného investičného majetku
624	Aktivácia hmotného investičného majetku
64	Iné prevádzkové náklady
641	Tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku
642	Tržby z predaja materiálu
66	Finančné výnosy
661	Tržby z predaja cenných papierov a vkladov
662	Úroky
665	Výnosy s finančných investícií

(To be continued... :-)

3.2 Popis niektorých “nesamozrejmych” prípadov

Prípad	Popis
--------	-------

Dovozná prírážka.	04x/111/131 a 379.
Poistné nevyplatené do konca roku.	Ak pozná sumu = 315 alebo 378; ak nepozná = 388. Výnos = 688.
Predaj cenného papiera (napr. akcie).	Obchodník z cennými papiermi = 315, ináč = 378. Ak ide o dlhodobé = 665, krátkodobé = 661.

4. Vznik spoločnosti z hľadiska účtovníctva

Pre každú spoločnosť je v obchodnom zákonníku predpísané **minimálne základné imanie** napr. pre s.r.o. 100000 (pripravená novela 300000), pre a.s. 1000000, pre investičné spoločnosti 20 miliónov, pre k.s. žiadne, t.j. nemusia mať

Obchodný zákonník taktiež hovorí, kedy **spoločnosť** (z právneho hľadiska) **vznikne** - dva spôsoby:

- Dátum podpísania spoločenskej zmluvy** - v nej musí byť uvedené, aký *právny typ spoločnosti* sa zakladá, konkretizácia/menoslov *zakladateľov* spoločnosti, ak sú to spoločníci, tak ich mená, zároveň tam sú určité podmienky, ktoré potom pre spoločníkov vyplývajú - stanovené *právne vzťahy* medzi spoločníkmi, v samostatnej časti musí byť uvedené, kto sa bude *na základnom imaní v akej výške podieľať*, musí tam byť napísané aj *termínované splácanie základného imania* a upresnenie spôsobu jeho splácania.

Vklad môže byť aj v *peňažnej aj nepeňažnej forme* (vtedy musia byť jednotlivé položky presne vypísané), vklady spoločníkov sa účtujú pre každého osobitne (pohľadávky za upísané nesplatené vlastné imanie 353/1, 353/2, a pod.); základné imanie (411) by sa malo rozdeľovať podľa toho, či bolo vložené pri založení, neskôr atď.; text napr. "upísané základné imanie - prvý spoločník", "upísané základné imanie - druhý spoločník", "celkové základné imanie", atď.

- Dátum zápisu do obchodného registra**

4.1 Príklad založenia spoločnosti (s.r.o. - dvaja spoločníci)

Príklad: 353/1 a 353/2 - dvaja spoločníci, jeden v hotovosti 50000, druhý nepeňažne:

- Zriaďovacie náklady 20000
- Počítač 25000
- Materiál 5000

Má dať	353/1 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie - prvý spoločník	Dal
Peňažný vklad	50000	

Má dať	353/2 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie - druhý spoločník	Dal
Nepeňažný vklad	50000	

Má dať	411 - Základné imanie	Dal
	Upísané základné imanie - prvý	50000
	Upísané základné imanie - druhý	50000

Zápis trvá však min. 3 mesiace, preto nastanú **nasledovné okolnosti**:

- Bankový účet - 50000 - už treba splatiť, tým zaniká pohľadávka

Má dať	353/1 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie - prvý spoločník	Dal
Peňažný vklad	50000	Splatenie vkladu 50000

Má dať	221 - Bankový účet	Dal
Vklad prvého spoločníka	50000	

2. Všetky výdavky, ktoré vznikajú so vznikom spoločnosti, taktiež treba zaplatiť, ešte to ale nie je splátka

Má dať	041 - Obstaranie nehmotného investičného majetku	Dal
Zriaďovacie náklady	20000	

Má dať	365 - Záväzky voči spoločníkovi	Dal
	Zriaďovacie náklady	20000

3. Druhý spoločník priniesol počítač a materiál

Má dať	042 - Obstaranie hmotného investičného majetku	Dal
Počítač	25000	

Má dať	112 - Materiál na sklade	Dal
Materiál	5000	

Má dať	353/2 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie - druhý spoločník	Dal
Nepeňažný vklad	50000	Počítač 25000
		Materiál 5000

4. Dodatočné zriaďovacie výdavky vo výške 500

Má dať	041 - Obstaranie nehmotného investičného majetku	Dal
Zriaďovacie náklady	20000	
Zriaďovacie náklady	500	

Má dať	365 - Záväzky voči spoločníkovi	Dal
	Zriaďovacie náklady	20000
	Zriaďovacie náklady	500

Nakoniec firma bude zapísaná - tým vznikla - potom môže dôjsť k vzájomnému vyrovnaniu pohľadávok a záväzkov, takže 353/2 do Dal 20000 a do 365 Má dať 20000. **Začiatková súvaha** bude vyzeráť nasledovne - ku dňu zápisu do obchodného registra, resp. obdržania výpisu o tom:

Aktíva	Začiatková súvaha k XX.XX.XX	Pasíva	
221 - Bankové účty	50000	411 - Základné imanie	1000000
041 - Obstaranie NIM	20500	365 - Záväzky voči spoločníkovi	500
042 - Obstaranie HIM	25000		
112 - Materiál na sklade	5000		
Aktíva celkom	1000500	Pasíva celkom	1000500

5. Investičný majetok - trieda 0

Najmenej likvidné položky, trieda 0 - usporiadané sú tiež viac-menej podľa likvidity.

Delia sa na **tri veľké skupiny**:

01 - Nehmotný investičný majetok

02 - Hmotný investičný majetok

06 - Finančné investície

5.1 Nehmotný investičný majetok - skupina 01

Základné kritériá (všeobecná charakteristika nehmotného investičného majetku):

1. *Dlhodobosť* (viac ako 1 rok)
2. *Obstarávacía cena je väčšia ako 20000* v jednotlivom prípade

5.1.1 Zriaďovacie výdavky - 011

(Ak nepresiahnu 20000, možno ich účtovať priamo do nákladov na 518 - Ostatné služby.)

Zriaďovacie výdavky sú výdavky ktoré:

- a) **bezprostredne súvisia so vznikom spoločnosti**, čiže spoločenská zmluva, obchodný register, živnostenské oprávnenie, fotokópie, overenie podpisov alebo špeciálne poplatky za činnosť
- b) **súvisia so zabezpečením dodateľsko-odberateľských vzťahov pred vznikom spoločnosti** a teda s tým súvisiace výdavky na pracovné cesty, ďalej nájomné priestorov, zriadenie telefónu a pod.

5.1.2 Nehmotné výseky vedeckej a obchodnej činnosti - 012

Väčšinou ich účtujú **podniky s vlastnou vedecko-výskumnou základňou**, kde náklady na túto činnosť *účtujeme odo dňa zadania výskumu až po jeho úspešné obhájenie*, patrí sem aj výroba prototypov ako i zmarené pokusy. Väčšinou sa oceňujú na báze vlastných nákladov.

5.1.3 Software - 013

je **každé programové vybavenie**, pokiaľ ho využívame pre svoje potreby a:

- a) **nie je súčasťou vybavenia počítača** pri jeho kúpe (ak je súčasťou vybavenia počítača, účtuje sa spolu s ním - je súčasťou ceny počítača)
- b) **nie je určené na predaj**

5.1.4 Oceniteľné práva - 014

vyplývajú zo získania **priemyselných práv, licencií na využívanie technológií** atď. Ak sa porušia zmluvné podmienky, budú mi tieto práva odobraté a bude pokutované za poškodenie nejakej firmy.

5.1.5 Drobný nehmotný investičný majetok - 018

nedosahuje v jednotlivom prípade obstarávaciu cenu 20000, ale podnikateľská jednotka sa rozhodla, že o ňom bude účtovať ako o investičnom majetku, pričom toto *rozhodnutie musí mať písomný charakter*. Ak sa spoločníci dohodnú, že o ňom nebudú účtovať ako o investičnom, tak je možné ich priamo účtovať do nákladov na účet 518.

Zákon o daniach z príjmu ale tento pojem nepozná, preto sa priamo odpisuje do nákladov.

5.1.6 Ostatný nehmotný investičný majetok - 019

je rezervný účet pre majetok, ktorý neviem zaradiť do ani jednej skupiny.

5.2 Hmotný investičný majetok - skupina 02

Prvé štyri skupiny (021-024) sa oceňujú v obstarávacích alebo reprodukčných obstarávacích cenách, resp. vo vlastných nákladoch - málokedy cena obstarania. Po nich nasledujúce dve (025 a 026) nemusí mať každá podnikateľská jednotka a každý podnikateľ má *individuálne podmienky*.

5.2.1 Budovy, haly a stavby - 021

majú stavebný základ, čiže okrem klasických budov aj **stožiare**, ak majú betónový základ, **chodníky**, **ploty** pevne v zemi a ich doba životnosti v zmysle zákona o dani z príjmov sa 1.1. zmenila na 40 rokov.

5.2.2 Stroje prístroje a zariadenia - 022

sú aj počítače, výpočtová technika, prenosné telefóny, ďalekohľady. Z hľadiska zákona o dani z príjmov sa odpisujú 4, 8, 15 rokov.

5.2.3 Dopravné prostriedky - 023

majú niekoľko nezrovnalostí (napr. bicykel). (To je teda opis :-)

5.2.4 Inventár - 024

znamená zariadenia kancelárií, pulty, regály, atď.

5.2.5 Pestovateľské celky trvalých porastov - 025

ak ich dospelosť/plodnosť je po 3 rokoch od výsadby alebo ktorých plodnosť trvá najmenej tri roky. Oceňujú sa vo vlastných nákladoch alebo reprodukčných obstarávacích cenách, poprípade v obstarávacích cenách, ak sa majetok kúpil. Patria sem aj ozdobné parky, lesy, sady, vinice, atď.

5.2.6 Základné stádo a ťažné zvieratá - 026

sú zvieratá (U: *nie v zmysle, že môj šéf je veľké zviera*), základné stádo alebo chovné a plemenné zvieratá resp. dostihové kone; oceňujú sa vo vlastných nákladoch alebo v reprodukčných obstarávacích cenách, podľa toho, ktorá je nižšia - princíp opatrnosti.

5.2.7 Drobný hmotný investičný majetok - 028

je ten, ktorého cena je do 10000 za kus a podnikateľská jednotka sa rozhodla o ňom účtovať ako o investičnom majetku - rozhodnutie musí mať písomný charakter.

5.2.8 Ostatný hmotný investičný majetok - 029

je majetok, ktorého obstarávacia cena je nad 10000 za kus, ale ho nevieme zaradiť ani na jeden z účtov 021-026.

5.3 Oceňovanie investičného majetku

Fázy/kolobeh majetku:

1. Obstaranie
2. Používanie
3. Vyradenie s používania

Obstaranie znamená spôsob získania IM - nasledovné časti/spôsoby:

1. **Dodávateľský spôsob**, kde jednou zo súčastí je aj *nákup v hotovosti* - možno ho hradiť z vlastných prostriedkov alebo z cudzích prostriedkov/zdrojov krytia - pôžička alebo úver; možno ho platiť preddavkovo alebo bez preddavkov
2. **Výroba vo vlastnej réžii** - daná podnikateľská jednotka si *zostrojí alebo postaví IM sama pre seba z vlastného materiálu poprípade zamestná svojich vlastných zamestnancov*; volá sa to **aktívacia IM**; ocenenie bude podliehať *vlastným nákladom* - podľa vlastných nákladov, buď na báze priamych nákladov alebo vlastných nákladov výroby; ak toto zhotovenie/získanie presiahne (bude dlhšie ako) *jeden rok*, tak na základe vnútro podnikovej smernice opierajúc sa o zákon o účtovníctve je možné investičný majetok oceniť *úplných vlastných nákladoch výroby*, čiže pôvodné vlastné náklady sa zvýšia o výrobnú réžiu, poprípade správnu réžiu a podľa dohodnutých zmluvných podmienok môže byť ocenený majetok aj o odbytovú réžiu v prípade, ak podnikateľská jednotka nepriamym spôsobom vyjadrí možnosť predaja vlastnou činnosťou zhotoveného majetku - vďaka tomu bude aj vyššia zostatková cena pri predaji
3. **Získanie darom** - ocenenie IM v reprodukčnej obstarávacej cene (**U: reštitúcia v podstate rovná sa dar**)
4. **Získaný ako splatenie základného imania** od spoločníka sa oceňuje buď v reprodukčných cenách alebo podľa zdokladovania (**U: krádež je tiež spôsob oficiálne je to dar, ale radšej sa nepriznáva**)
5. **Podľa špeciálnych/osobitných zákonov** - kanalizačný, elektrifikačný, vodný - najmä pri nadobudnutí IM v ktorom je zabudovaná kanalizácia, elektrina, voda (aj potok)
6. **Prevod od individuálneho podnikateľa** - pre *jednotlivca účtujúceho v podvojnóm účtovníctve* - individuálny podnikateľ vedie podvojnú účtovníctvo a dá zo svojho osobného vlastníctva nejaký IM do používania pre podnikateľský zámer; môže dať tak budovu ako i dopravné prostriedky (bežne), počítač/stroje, aj inventár; ocenenie v reprodukčných obstarávacích cenách
7. **Leasingom** - účtovanie na nemajetkových účtoch, v prípade prenájmu celého komplexu IM nehnuteľného charakteru (budov s pozemkami); pri hnutelnom sa o IM neúčtuje na súvahových účtoch, ale podnikateľská jednotka môže/nemusí ňom účtovať na podsúvahových majetkových účtoch

5.3.1 Postup oceňovania podľa (ne)platenia DPH

Podnikateľská jednotka:

- a) **Nie je platcom DPH**; kroky:
  1. *Ocenenie v cene obstarania*, pričom súčasťou ceny je aj DPH
  2. *Upravenie ceny na obstarávaciu cenu*, pričom vedľajšími výdavkami bude montáž, demontáž, preprava, balné, clo, dovozná prirážka, provízia za sprostredkovanie kúpy, vo vybraných prípadoch aj úrok z úveru
- b) **Je platiteľom DPH**; kroky:
  1. *Cena obstarania* je tzv. čistá nákupná cena bez DPH s výnimkou osobných vozidiel a ich doplnkov
  2. *Obstarávacía cena* - ako pri neplatení DPH

5.3.2 Prechodné kalkulačné účty

slúžia na:

1. **Vyjadrenie časového nesúladu** medzi dátumom obstarania IM a dátumom jeho skutočného zaradenia do používania
2. **Zmenu ceny obstarania na obstarávaciu cenu**

V novom zákone - podnikateľská jednotka má právo účtovať DPH na vstupe, ale **nárok na odpočet** je iba v tom prípade, ak sme danú DPH skutočne zaplatili.

5.3.3 Príklady oceňovania u platcu DPH

5.3.3.1 Klasický spôsob dodávateľských vzťahov bez preddavku

(Odtiaľto – na radu Zed'a - thanx – prechádzam na príklady formou predkontácie - vypisovanie celých účtov by zabralo strašne veľa miesta a bolo by to oveľa menej prehľadné - verím, že súhlasíte :-)

Prípád	MD	D	Suma	Legenda
Nákup domu za milión.	042		1000000	Faktúra od dodávateľa za budovu
	343		230000	a) Cena obstarania
		321	1230000	b) DPH na vstupe c) Celková fakturovaná suma
Dokúpenie dverí za 10000.	042		10000	Dovybavovanie budovy (dvere, okná, stavebné úpravy): a) Cena obstarania
	343		2300	b) DPH na vstupe
		211	12300	c) Uhradené v hotovosti
Začiatok používania budovy (už v obstarávacej cene).	021	042	1010000	Na základe protokolu o zaradení IM t.j. budovy, zostavenie inventárnej karty a prevzatie majetku v obstarávacej cene
Vrátenie DPH.	221	343	2300	Výpis z bankového účtu o vrátení nadmerného odpočtu DPH podľa výkazu o DPH.

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
343	Daň z pridanej hodnoty

5.3.3.2 Dodávateľský spôsob s preddavkom

Prípád	MD	D	Suma	Legenda
Zaplatenie preddavku 70000 na stroj v cene 1000000.	052	221	700000	Výpis z bankového účtu o úhrade preddavku na budúcu kúpu HIM (nemôže ísť na 321, lebo to ešte nie je záväzok).
Nákup stroja - faktúra (na faktúre musí byť uvedené, že bol zaplatený preddavok, ináč ju treba vrátiť!)	042		1000000	Faktúra od dodávateľa za stroj:
	343		230000	a) Cena obstarania
		321	1230000	b) DPH c) Faktúrovaná suma
Zníženie preddavku a záväzku (vyrovnanie).	321	052	700000	Zúčtovanie zaplateného preddavku.
Dovoz stroja vlastným (čiže firemným) autom - 5000.	042	622	5000	Preprava stroja uskutočnená vo vlastnej réžii, ocenená vlastnými nákladmi (vnútropodniková

				faktúra = neúčtujeme o DPH).
Zaradenie stroja do používania.	022	042	1005000	Zaradenie stroja do používania v obstarávacej cene.

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
052	Poskytnuté preddavky na hmotný investičný majetok
622	Aktivácia vnútropodnikových služieb

5.3.3.3 Úhrada z cudzích zdrojov

Tu už je dôležitý čas.

Prípád	MD	D	Suma	Legenda
Nákup osobného auta za 500000 na faktúru.	042		500000	Faktúra od dodávateľa za osobné auto:
	343?		115000	a) Cena obstarania
		321	615000	b) DPH
Nákup nákladného auta za 1000000 na faktúru.	042		1000000	c) Celková suma
	343		230000	Faktúra od dodávateľa za nákladné auto:
		321	1230000	a) Cena obstarania
Úhrada faktúry za obe autá z bankového úveru.	321	231	615000	b) DPH
	321	231	1230000	c) Faktúrovaná suma
Zaradenie osobného auta do používania.	023	042	615000	Úhrada faktúr dodávateľom z krátkodobého bankového úveru: a) Za osobné auto
Úroky z úveru (10%) za obe autá (pre nákladné súčasť o. lebo ho ešte nepoužívam).	562	221	61500	b) Za nákladné auto
	042	221	123000	Zaradenie osobného auta do používania (cena obstarania + DPH).
Zaradenie nákladného auta do používania.	023	042	1123000	Výpis z bankového účtu o úhrade úroku s bankového úveru použitého na: a) Osobné auto
				b) Nákladné auto (ešte nezaradené)

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
562	Úroky

5.3.3.4 Aktivácia vo vlastnej režii

Nie je to výroba! - je to zhotovenie investičného majetku pre vlastnú potrebu.

Prípád	MD	D	Suma	Legenda
Tvorba vlastných nákladov (prvé tri prípady).				
Materiál spotrebovaný na zostrojenie stroja..	501	112	230000	Spotreba materiálu pre zhotovenie investičného majetku.
Mzdy zamestnancom zostrojujúcim stroj.	521	331	100000	Priznané hrubé mzdy zamestnancom zamestnaným pri zhotovovaní - len tým, ktorí priamo robia na danom IM.
Sociálne zabezpečenie 38% (povinné).	524	336	38000	38-percentný odvod do poisťovní z objemu hrubých miezd zamestnancov.
Na konci sčítame všetky náklady, ktoré sme mali s výrobou - postupne ako vznikajú sa oddeľuje základné				

účetníctvo a na základe jeho údajov sa postupne účtuje obstaranie.				
<i>Postupne sa účtuje obstaranie.</i>	042	624	368000	Účtovanie o vlastnom výkone- vnútro podniková faktúra za IM zhotovený vo vlastnej réžii (ocenenie vo vlastných nákladoch).
<i>Hotový a schopný používania - zaradenie.</i>	022	042	368000	Zaradenie IM do používania (inventárna karta).

“Neznáme” a “menej používané” účty:

<i>Číslo</i>	<i>Názov účtu</i>
331	Zamestnanci
336	Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia
501	Spotreba materiálu
521	Mzdové náklady
524	Zákonné sociálne poistenie
624	Aktivácia hmotného investičného majetku

Poznámka: 622-Aktivovanie vnútro podnikových služieb - znamená, že *hmotnú podstatu vytvorí dodávateľ* a ja uskutočním len pomocné alebo nepodstatné služby, zatiaľ čo pri 623 a 624 hmotnú podstatu majetku tvorím ja a servisné práce mi uskutoční niekto iný.

5.3.3.5 Získanie majetku darovaním

Prevzatie daru je podobné vlastnému zdroju, ale nie je to vlastný zdroj. Samozrejme je **nutná darovacia listina**. Pripravuje sa novela, kde sa niektoré veci menia, napr. že pri prijatom dare sa neúčtuje DPH

<i>Prípád</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>	<i>Suma</i>	<i>Legenda</i>
<i>Bol nám darovaný počítač - reprodukčná o. cena 30000.</i>	021	413	30000	Prijatie počítača ako daru - ocenenie v reprodukčnej obstarávacej cene.
<i>Darovaný nábytok za 50000, ktorý treba doviest'.</i>	042	413	50000	Prijatie daru, ak v súvislosti s jeho prevzatím vzniknú vedľajšie výdavky.
<i>Prepravné 1000.</i>	042	211	1000	Prepravné na prijatý dar.
<i>Zaradenie nábytku do používania.</i>	024	042	51000	Zaradenie inventáru (daru) do používania (inventárna karta).

“Neznáme” a “menej používané” účty:

<i>Číslo</i>	<i>Názov účtu</i>
413	Ostatné kapitálové fondy

5.3.3.6 Leasing

je príliš komplikovaná problematika a riadi sa špeciálnymi zákonmi, preto sa preberá podrobne až vo finančnom účetníctve.

5.4 Používanie investičného majetku

Riadime sa dvoma zákonmi:

1. *Zákon o účetníctve*
2. *Zákon o daniach z príjmov* - najmä pre právnické osoby

Znehodnotenie IM sa nazýva odpisovanie, presnejšie - vyjadruje sa v podobe odpisu. **Odpis** je peňažné vyjadrenie miery znehodnotenia IM odo dňa zaradenia do používania až po jeho vyradenie z používania. Odpisy sú **nákladovou položkou** v danom období, čiže **kalendárnom období**. Hovorí sa o nich vždy k 31.12. a v prípade ak hodnota odpisu nie je celá koruna, tak sa *zaokrúhľuje na celé koruny nahor*.

5.4.1 Odpisovanie a Zákon o účtovníctve

Zákon o účtovníctve hovorí - vypočítavam tzv. **ročný odpis**, ktorý sa vyjadruje ako podiel obstarávacej ceny a predpokladanej doby životnosti v rokoch. **Predpokladanú dobu životnosti** stanovuje buď výrobca všeobecne alebo podnikateľská jednotka sama. Keďže ale každá podnikateľská jednotka má *osobitné podmienky pre používanie*, výrobca nemôže životnosť presne odhadnúť, preto si ju väčšinou určuje sama.

Zákon hovorí, že **o odpisoch podnikateľská jednotka účtuje mesačne** = ročný odpis delené 12. Prvý krát môže odpisovať v *mesiaci*, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bol majetok zaradený do používania. Podnikateľská jednotka musí zostaviť **vlastný odpisový plán pre každý IM**, pričom tento odpisový plán môže podnik zmeniť *najskôr k 1.1. nasledujúceho roku*.

5.4.2 Odpisovanie a Zákon o daniach z príjmu

Pri odpisovaní musíme postupovať podľa postupnosti - troch krokov:

1. **Zaradiť IM podľa jednotnej klasifikácie produktov** - treba nájsť číslo odboru, v ktorom bude daný majetok pôsobiť
2. **Stanovenie daňovej skupiny podľa klasifikácie**
3. **Zvolenie spôsobu/metódy odpisovania**

5.4.2.1 Daňové skupiny

Skupina	Počet rokov odpisovania	Majetok
I.	4	
II.	8	
III.	15	Niektoré vybrané druhy strojov, prístrojov a zariadení.
IV.	30	Budovy a stavby z ľahko zmontovateľných refabrikátov
V.	40	Klasické budovy, haly a stavby

5.4.2.2 Spôsoby/metódy odpisovania

Spôsob/metóda	Prvý rok	Ďalšie roky	Poznámka
Rovnomerný/lineárny odpis	14,2% OC	28,6% OC	Maximálne sa môže odpísať 100% OC.
Zrýchlený odpis	OC/k	$ZC * 2 / (k + 1 - r)$	

Legenda:

- OC obstarávacia cena
 ZC zostatková cena (obstarávacia mínus opotrebenie za celú dobu používania)
 k koeficient, ktorý predstavuje počet rokov životnosti
 r počet rokov používania

Opotrebenie za celú dobu sa nájde na účtoch *Oprávky k príslušnému IM* - napr. NIM - skupina 01 - oprávky 07, HIM - 02 - oprávky 08, pričom posledné čísla sa zhodujú (t.j. oprávky k 023 majú číslo 083).

5.4.3 Príklad odpisov

Odpisujeme nasledovný majetok:

Majetok	Obstarávacía cena	Predpokladaná životnosť
Lod'	22000000	30
Budova	1700000	40

Prípád	MD	D	Suma	Legenda
Ročný odpis lode.	551	083	730000	(Sumy sú len približné.)
Ročný odpis budovy	551	081	42000	

Poznámka: ak sa stretnete s pojmom "miera znehodnotenia", je to podiel opotrebenia a obstarávacej ceny.

"Neznáme" a "menej používané" účty:

Číslo	Názov účtu
081	Oprávky k budovám, halám a stavbám
083	Oprávky k dopravným prostriedkom
551	Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku

Pri uzatváraní účtovníctva (neúplné účty):

Má dať	710 - Účet ziskov a strát	Dal
P/551	742000	
Hospodársky výsledok - strata	-742000	
	0	0

Má dať	702 - Konečný účet súvahový	Dal
P/023	22000000	P/083 700000
P/021	1700000	P/081 42000
		//nejaké ďalšie 23700000
		P/710 -742000
OMD	23700000	OD 23700000

To bolo účtovníctvo a teraz **súvaha - nestotožňovať účtovníctvo a výkazníctvo!** - k 31.12.:

Aktíva	Záverečná súvaha k XX.XX.XX	Pasíva
021 - Budovy, haly a stavby	1700000	//nejaké položky 23700000
081 - Oprávky k budovám, halám a s.	-42000	Hospodársky výsledok - strata -742000
023 - Dopravné prostriedky	22000000	
083 - Oprávky k dopravným p.	-700000	
Aktíva celkom	2295800	Pasíva celkom 2295800

Poznámka (pre tých, čo to nevidia :-): Oprávky sa účtujú ako účet pasív, ale vykazujú sa ako korekcia!

5.5 Vyradenie investičného majetku

možno realizovať rôznymi spôsobmi, najčastejšie:

1. **Doodpisovanie/likvidácia** - účtovanie o odpisoch v poslednom roku používania
2. **Predaj**
3. **Darovanie**

4. **Manko alebo škoda** - *manko* je chýbajúce množstvo IM, buď následkom odcudzenia alebo ako inventarizačný schodok; *škoda* je fyzické poškodenie IM z následným dopadom na technicko-ekonomické parametre daného majetku
5. **Splátka základného imania**
6. **Prevodom podľa špeciálnych zákonov** - vodný, kanalizačný a elektrifikačný
7. **Danie do leasingu**, ak dochádza k majetkovému prevodu
8. **Prevodom individuálnemu podnikateľovi**

Princíp vždy ten istý, menia sa len *nákladové účty* podľa charakteru vyradenia - **kroky**:

1. **Účtovanie do nákladov** - 551/541/543/582 proti oprávkam 07x,08x v *zostatkovej cene*
2. **Vyradenie** cez 07x,08x proti 01x,02x v *obstarávacej cene*

5.5.1 Doodpisovanie/likvidácia

Doodpisovanie znamená, že v ďalších rokoch už majetok *nemôžem odpisovať*, ale **neznamená automaticky likvidáciu!** Ak by sme ho totiž chceli ešte ďalej používať, potom by sme napr. k počítaču dokúpili software - k čomu?, resp. mali nejaké opravy - čoho? - napr. pri aute by sa nesmeli účtovať nijaké opravy, údržbu ani benzín!

Ak sa už rozhodne o odpísaní daného majetku, nie je dobré ho vyradiť k 31.12., lebo vtedy máte nárok len na polovičku daňových odpisov - preto najlepšie až k 2.1.

Na **inventárnu kartu** sa uvedie "doodpisovanie" alebo "likvidácia", samotnú kartu ale *musíme ponechať pre daňové kontroly*, t.j. najmenej 5 rokov = do 4 rokov kontrola + ďalší rok podľa zákona o dani z príjmov, lebo tam je, že kartu možno zničiť najskôr rok po poslednej daňovej kontrole.

Príklad: Doodpisovanie počítača v obstarávacej cene 50000, používaného už 3 roky, pričom opotrebenie (bez nároku na správnosť) dosiahlo 41000. Zostatková cena je teda v tomto momente 9000.

<i>Prípad</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>	<i>Suma</i>	<i>Legenda</i>
<i>Zaúčtovanie posledného odpisu počítača.</i>	551	082	9000	Odpis IM v poslednom roku používania do výšky zostatkovej ceny (=> ZC=0).
<i>Vyradenie počítača z používania.</i>	082	022	50000	Vyradenie IM s používania, ktorý už bol v predchádzajúcich obdobiach odpísaný.

5.5.2 Predaj

Predaj má osobitné účtovanie - treba vedieť obstarávaciu cenu, ako i dohodnutú **predajnú cenu** - tá môže byť na úrovni zostatkovej, alebo vyššia či nižšia.

Na **inventárnu kartu** sa píše "likvidácia predajom".

Príklad: Predaj inventáru, OC=100000, používaného 3 roky - opotrebenie 35000 (=> ZC=65000).

<i>Prípad</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>	<i>Suma</i>	<i>Legenda</i>
<i>Predaj inventáru za 70000.</i>		641	70000	Predaj investičného majetku
		343	16100	a) V predajnej cene
	211		86100	b) DPH (z predajnej ceny) na výstupe
<i>Doúčtovanie zostatkovej ceny inventáru.</i>	541	084	65000	c) Prijaté v hotovosti
				Doúčtovanie zostatkovej ceny predaného investičného majetku.

Vyradenie inventáru z používania.	084	024	100000	Vyradenie predaného investičného majetku z evidencie a používania.
-----------------------------------	-----	-----	--------	--

(Po uzavretí účtovníctva by z tohoto jednotlivého prípadu bol hospodársky výsledok zisk=5000.)

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
541	Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku
641	Tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku

5.5.3 Darovanie

(U: Vôbec sa neoplatí darovať.)

Príklad: Darovanie počítača (OC=50000, opotrebenie=41000) a software (OC=60000, o.=45000).

Prípad	MD	D	Suma	Legenda
Darovanie počítača a software.	543	082	9000	Poskytnutý dar v podobe: a) Počítač b) Software
	543	073	15000	
Vyradenie počítača a software z evidencie	082	022	50000	Vyradenie darovaného: a) Počítača b) Software
	073	013	60000	
Zúčtovanie DPH z darovaného počítača a software.	543	343	2070	DPH 23% zo zostatkovej ceny pri darovaní: a) Počítača b) Software
	543	343	3450	

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
543	Dary

5.5.4 Manká a škody

Predstavujú **chýbajúce alebo poškodené množstvo**. Škoda môže byť čiastočná alebo úplná, majetok môže byť poistený alebo nepoistený (U: Rozdiel medzi poisteným a nepoisteným: ak nie je, máte nulu, ak je, máte skoro nulu.).

Príklad: spoločnosť má (mala?) nasledujúci majetok (pre príklad podstatná časť):

Majetok	Na účte	O. cena	Opotrebenie	Zostatková cena	Poistenie
Auto	023	700000	120000	580000	Nie
Sklad	021	1000000	20000	980000	Áno
Administratívna budova	021	7000000	500000	6500000	Nie

Prípad	MD	D	Suma	Legenda
Auto bolo ukradnuté (nie zamestnancom).	582	083	580000	Manko (odcudzenie) auta v zostatkovej cene (do inventárnej karty “krádež/lúpež/odcudzenie”).
Auto bolo ukradnuté a zamestnancom firmy (alt.).	335	083	580000	Vznik pohľadávky voči zamestnancovi za odcudzenie auta v zostatkovej cene.
Vyradenie ukradnutého auta z evidencie.	083	023	700000	Vyradenie odcudzeného dopravného prostriedku (auta) v obstarávacej cene.
Strata skladu bez odcudzenia (boom! :-).	582	081	980000	Úplná škoda na budove v zostatkovej cene (úplná = nemožno z nej už vôbec nič použiť).
Vyradenie “odbudnutej”	081	021	1000000	Vyradenie tejto budovy v obstarávacej cene.

<i>budovy.</i>				
Náhrada od poisťovne za odbudnutú budovu.	221	688	600000	Prijatá náhrada od poisťovne za poškodený investičný majetok.
Manká a škody nie sú daňovým nákladom, ale ak je škoda väčšia ako prijatá náhrada, do základu dane sa uvádza prijatá náhrada, čiže nedaňový ostáva iba rozdiel. Ak by bola škoda na konci roku a podnik vie, akú sumu dostane (ale ešte ju nemá), účtuje na 315 alebo 378. Keď to vie iba približne, účtuje ju na 388.				
Záplavy => poškodenie administratívnej budovy.	582	081	100000	Čiastočná škoda na budove (sumu vieme presne na základe faktúry opravárov).

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
315	Ostatné pohľadávky
335	Pohľadávky voči zamestnancom
378	Iné pohľadávky
388	Dohadné účty aktívne
582	Manká a škody

5.6 Finančné investície - skupina 06

predstavujú **predovšetkým dlhodobé vklady do iných podnikov**, *cenné papiere* majetkového alebo úverového charakteru *s dobou držby nad 1 rok*. Vyjadrujeme tu **taktiež poskytnuté dlhodobé pôžičky** buď podnikom v skupine (dcérska, materská a pod. spoločnosť) alebo tzv. tretím osobám, ktorými môžu byť aj *banky*, čiže môžu to byť aj dlhodobé termínované vklady bez možnosti výberu.

5.6.1 Vznik novej spoločnosti

Podľa vplyvu, pričom za vplyv sa považuje podiel nielen *kapitálový*, ale aj podiel *na rozhodovaní* (niekto môže mať jedno percento vkladu, ale zároveň 30% rozhodovacej právomoci) sa účtuje na nasledujúcich účtoch:

Účet	Názov	Podiel
061	Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom	>50%
062	Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom	>25%
063	Ostatné investičné cenné papiere a vklady	<=25%

(*Poznámka*: na 25% to upravila až posledná novela, takže sa ešte niekde môžete stretnúť z číslom 20%.)

Príklad: Spoločnosť A so spoločnosťou B chcú založiť spoločnosť C s.r.o. Sú na rovnakej úrovni finančne aj vedomostne, takže sa dohodnú robiť všetko na polovičku.

Prípad	MD	D	Suma	Legenda
Podiel v novo založenej spoločnosti.	062	367	50000	Upísanie podielu v novo zakladajúcej spoločnosti s podstatným vplyvom.
Splatenie podielu.	367	221	50000	Splatenie tohoto záväzku z bankového účtu.

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
367	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

5.6.2 Akcie, dividendy a termínovaný vklad v banke

Príklad: Spoločnosť má bežný bankový účet - 221/1 (analytika) so začiatočným zostatkom 5000000 a vlastní 3 akcie v nominálnej hodnote 1000, čiže na 063 má začiatočný zostatok 3000.

Prípado	MD	D	Suma	Legenda
Predaj jednej akcie za 1500.	378	665	1500	Predaj jednej akcie v predajnej cene (úctované na základe zmluvy o predaji, zriedkavejšie na faktúru).
Účet 378 sa používa, ak spoločnosť nie je obchodníkom s cennými papiermi; ak je, používa 315. V skupine 66 sú dva podobné účty - 661 a 665: 661-len <i>krátkodobý</i> finančný. majetok, 665 - <i>dlhodobé</i> cenné papiere. Nestane sa veľká chyba, ak sa použije iba jeden alebo iba druhý, lebo vo výkaze sa celá skupina 66 nachádza v jednom riadku. (Poznámka: pri finančných investíciách nie sú párové účty.)				
Vyskladnenie/vyradenie cenného papiera.	561	063 /06x/	1000	Vyradenie predanej akcie v nominálnej hodnote.
Dividendy.	221 /1	665	100	Prijaté dividendy na bankový účet vyplývajúci z vlastníctva dvoch akcií (pripísané dividendy sú už po zdanení, preto sa nedávajú daňového priznania).
Založenie termínovaného bankového vkladu (221/2).	221 /2	221 /1	1000000	Výpisy s bežného, t.j. podnikateľského účtu o prevode voľných peňažných prostriedkov na termínovaný bežný účet bez možnosti výberu a s väzanosťou nad jeden rok (preto 665).
Úroky s termínovaného vkladu (o rok neskôr).	221 /1	665	150000	Výpis s termínovaného účtu o pripísaní úrokov (pripísané o 12 mesiacov neskôr).

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
561	Predané cenné papiere a vklady
661	Tržby z predaja cenných papierov a vkladov
665	Výnosy s finančných investícií

6. Zásoby - Trieda 1

sa delia na dve veľké skupiny:

Skupiny	Časti	Popis (podľa zákona o účtovníctve)
Nakupované	Materiál	majetok, ktorý sa v podstate <i>jednorazovo spotrebuje</i> - nie vždy to musí byť naraz, napr. toaletný papier alebo tuha - neúčtujú sa útržky a pod.; tu sa účtuje aj IM, o ktorom sa pod. jednotka neúčtuje ako o drobnom
	Tovar	všetko, čo je <i>nakúpené za účelom opätovného predaja bez zmeny</i> alebo len s malými zmenami - môže byť aj software, auto, občas aj potraviny
Vyrobené vlastnou činnosťou	Nedokončená výroba	vzniká, ak na materiále vzniknú prvé pracovné alebo technologické postupy a trvajú až do predposledného kroku (<i>vznikajú postupy, hm :-)</i>
	Výrobky	vzniká uskutočnením posledného kroku výroby a je <i>predmetom predaja</i>
	Zvieratá	kŕdle - všetko (U: nevie sa, čo je to kŕdeľ, či 10 alebo 50), čo nie je stádo

Materiál sa ešte delí na:

1. **Základný** - priamo celý vstupuje do výrobku
2. **Pomocný** - nevstupuje celý do výrobku

3. **Prevádzkový** - v podstate fixné náklady pri výrobe
4. **Náhradné súčiastky** - materiál, ktorý nevstupuje do výroby, ale umožňuje uviesť výrobok do pôvodného stavu (napr. po poškodení)
5. **Obaly** - slúžia na ochranu výrobku pri preprave (v marketingu je o tom celá kapitola - viď :-)
6. **Pohonné hmoty** (čo by to asi tak mohlo byť? :-)

6.1 Obstarávanie zásob

Pri obstarávaní zásob sú dve možnosti účtovania - **spôsob A & spôsob B**.

Spôsobom A musia účtovať spoločnosti, ktoré majú povinnosť overenia účtovnej závierky auditorom:

- a) Akciové spoločnosti
- b) Štátne podniky
- c) Ostatné podniky, ktorých čistý obrat (tržby z predaja/výnosy) presiahli 40 miliónov v jednom hospodárskom roku alebo ktorých vlastné imanie je nad 20 miliónov
- d) Investičné spoločnosti

Ostatné podnikateľské jednotky nemusia účtovať týmto spôsob, ale môžu.

6.1.1 Účtovanie o obstaraní zásob podľa metódy A

Príklad: (znenie príkladu je pre materiál, ale rovnako sa účtuje aj tovar - účty uvedené v zátvorkách “//”).

<i>Prípad</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>	<i>Suma</i>	<i>Legenda</i>
<i>Faktúra od dodávateľa za materiál vo výške 10000.</i>	111		10000	Faktúra od dodávateľa za materiál /tovar/: a) Cena obstarania b) DPH na vstupe c) Celková faktúrovaná suma
	/131/			
	343		2300	
		321	12300	
<i>Preprava materiálu neplatičom DPH - 2000.</i>	111 /131/	211	2000	Preprava materiálu /tovaru/ hradená v hotovosti.
<i>Faktúra od zahraničného dodávateľa (abstrahujeme od kurzových rozdielov).</i>	111 /131/	321	20000	Faktúra od zahraničného dodávateľa (o DPH neúčtujeme), použitý kurz je zahraničná mena stred.
<i>Dovozná prirážka 12000.</i>	111 /131/	379	12000	JCD (jednotná colná deklarácia) o dovoznej prirážke - vyrubuje colnica.
<i>DPH z materiálu od zahraničného dodávateľa (z celej sumy, t.j. z 32000).</i>	111 /131/	379	7360	JCD - colnica o DPH (vypočítava sa ako 23% z ceny obstarania vrátane dovoznej prirážky).
<i>Dovoz vo vlastnej režii (vnútropodniková služba).</i>	111 /131/	622	5000	Vnútropodniková faktúra o preprave materiálu /tovaru/.
<i>Prevzatie materiálu na sklad (skladová karta).</i>	112 /132/	111 /131/	49000	Príjem materiálu /tovaru/ na sklad - príjemka materiálu /tovaru/ a skladové karty.
<i>Spotreba materiálu.</i>	501	112	15000	Výdaj materiálu zo skladu do spotreby.
<i>Predaj materiálu v obstarávacej cene 18000 za 20000 v hotovosti.</i>		642 /604/	20000	Predaj materiálu /tovaru/: a) Predajná cena b) DPH na výstupe c) Prijaté v hotovosti
		343	4600	
	211		24600	
<i>Vyskladnenie predaného materiálu.</i>	542 /504/	112 /132/	18000	Vyskladnenie materiálu /tovaru/ z dôvodu predaja v skladovej cene.
<i>Inventarizáciou zistené manko nad normu.</i>	582	112 /132/	5000	Manko nad normu na materiále /tovare/ na základe inventarizácie.

Úbytok môže byť do normy alebo nad normu. Úbytok do normy sa účtuje ako spotreba, nad normu na 582. Norma sa určuje vnútropodnikovou smernicou podľa charakteru podniku - napr. mlynári a vinári - značne veľké tzv. prirodzené manko. Na druhej strane napr. krajčír - potrebuje 3 metre ale ubudne 10?				
<i>Odhalená krádež prevedená zamestnancom.</i>	335	112 /132/	1000	Pohľadávka voči zamestnancovi za spôsobenú škodu na materiále /tovare/.
<i>Krádež - páchatel známy (nie zamestnanec).</i>	378	112 /132/	500	Iná pohľadávka voči osobe, ktorá nie je našim zamestnancom, za manko alebo škodu.
<i>Darovanie materiálu.</i>	543	112 /132/	200	Poskytnutý dar vo forme materiálu /tovaru/.

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
111	Obstaranie materiálu
112	Materiál na sklade
131	Obstaranie tovaru
132	Tovar na sklade a v predajniach
378	Iné pohľadávky
379	Iné záväzky
501	Spotreba materiálu
504	Predaný tovar
542	Predaný materiál
543	Dary
604	Tržby za tovar
622	Aktivácia vnútropodnikových služieb
642	Tržby z predaja materiálu

Na rozdiel od kalkulačných účtov skupiny 04, **na účte 111 nesmie byť k 31.12. nijaký zostatok!**

Príklad: Uzatváranie účtovníctva na konci roku a v nasledujúci rok.

Prípad	MD	D	Suma	Legenda
<i>Faktúra od dodávateľa za materiál.</i>	111 /131/	321	25000	Faktúra od dodávateľa za materiál /tovar/.
<i>Materiál nebol dovezený k 31.12.</i>	119 /139/	111	25000	Materiál /tovar/ k 31.12. neprišiel.
<i>(Nasledujúci rok) Prišiel materiál.</i>	112 /132/	119 /139/	25000	Účtovanie v nasledujúcom roku: Prišiel materiál, na ktorý sme faktúru obdržali už v predchádzajúcom roku.

“Neznáme” a “menej používané” účty:

Číslo	Názov účtu
119	Materiál na ceste
139	Tovar na ceste

...

jednotková cena 10.214

zo zaokrúhlenia ceny vzniká nový rozdiel, účtovanie o ňom sa necháva na účtovnej jednotke - príklad:

FIFO prvý úbytok - 500 kg po 10 = 5000
100 kg po 11=1100

20 kg po 10.50 = 210

to celé je zhora spotreba 620

620 jednotková cena nezaujímavá - 6310

zostatok je 80 v jednotkovej cene 10.5 preto 840

neustály rast cien spôsobuje, že čím neskôr, tým sú vyššie ceny - pri aritmetickom priemere zostatková je priemerná, pri FIFO je aktuálna, t.j. posledná

FIFO - u nás nie je povolená - všetky zostatky sa zvyšujú na momentálnu = avyššiu cenu - zvyšuje infláciu a nepodáva pravdivý obraz o majetku

zvolením metódy možno ovplyvňovať hospodársky výsledok - pri väčších zásobách môže dosiahnuť vysoké sumy (mesačne aj vyše milióna)

kľzavý aritmetický priemer pri každom pohybe nakupovaných zásob znovu vypočítava jednotkovú cenu, t.j.

--hore $500(10,100/11,100/10.5, 7150=$ suma., priem 10.214)

Príklad: nebudeme účtovať o DPH a nákupy budú v hotovosti, taktiež materiál sa bude účtovať priamo

je možné to aj v praxi, potom sa to ale rozlišuje v analytickej evidencii, ale treba na to vnútro podnikovú smernicu - Z o účtovníctve to umožňuje U: Na skúške sa bude vyžadovať všetko cez účty obstaranie materiálu

1. 211-D-50000, 112-MD-5000,, 2. 211-D-1100,112-MD, 3. 1150-211-D,112-MD,, 4 úbytok materiálu zo skladu 112-D-6330.88,5xx-Spotreba materiálu-MD-6330.88-MD - tým ale ostanú dve koruny, lebo takto je to 7148 - 501?-5a-MD-2,, 112-D-2,, alebo ak vo vnútro podnikovej smernici sa účtuje na 548-Ostatné prevádzkové náklady - zátvorka - 548-MD-2

U: na skúške je prípustný prvý aj druhý variant

FIFO - to isté - 1-3 tie isté prípady aj účty
, 4. 501-5310 - výpočet hore 112-D-5310xx 6310

Legenda:

1,2,3 - Nákup materiálu v hotovosti, ktorý bol ihneď prevzatý do skladu

4. Spotreba materiálu vo výrobe

5 a doúčtovanie cenového rozdielu k spotrebovanému materiálu = spotreba materiálu

5b do ostatných prevádzkových nákladov podľa rozhodnutia podnikateľskej jednotky o zúčtovaní cenových rozdielov - 5a a 5B sú rovnocenné

Príklad: opäť bez DPH

Faktúra od dodávateľa 1. 10000-321-D,111-MD-10000 - k 31.12. sme materiál nedostali preto 2. 119-MD-10000,111-D-10000,, v ďalšom roku príde materiál 3. 112-MD-10000,119-D-10000,, Opačný prípad dôjde materiál, ale ešte nemáme faktúru (omyl, neprišla poštou, zhorela, atď.)- ak je to omyl, vráti sa späť mimo účtovníctva, ale ak to chceme, ale ešte nemáme faktúru - prevezmeme v predpokladanej cene 4. 15000-MD,111-D-15000,, - faktúra ale nepríde do konca roku, takže : je možné to účtovať do výnosov, ale je to nevýhodné a ťažké nájsť na aký výnosový účet 383 - Výdavky budúcich období - ak mi dôjde ešte tesne pred

koncom roka - 5. 383-150005-111-MD,, 6. v nasledujúcom roku 383-MD-15000,321-D-15000,, 7. Prevezmem na sklad materiál v plánovanej cene 20000 112-MD-20000, 111-D-20000, ale faktúra nepríde = neviem presnú cenu, takže len predpokladám, že cena je v poriadku. 8. 111-MD-20000, 389-Dohadné účty pasívne-D-20000 - dočasne nahrádza záväzok, 383- dočasne nahrádza známy záväzok, 389=predpokladaný,,Legenda:

1. Faktúra od dodávateľa a materiál, účtované bez DPH.
  2. Materiál k 31.12. v danom roku neprišiel (ale faktúru máme) - materiál sa nachádza niekde medzi dodávateľom a nami
  3. V nasledujúcom roku sme obdržali materiál na ktorého faktúru sme dostali v predchádzajúcom roku.
  4. Prevzatie materiálu do skladu (faktúru sme ešte neobdržali).
  5. K 31.12. sme faktúru neobdržali, ale prišla do zdaňovacieho obdobia, t.j. do troch mesiacov nasledujúceho roka.
  6. V nasledujúcom roku účtovanie o došlej faktúre na materiál prevzatý v predchádzajúcom roku.
  7. Prevzatie materiálu na sklad bez faktúry a v predpokladanej cene, nakoľko sme faktúru nedostali ani k 31.12. ani do troch mesiacov nasledujúceho roku--aj 8- tie tri mesiace. (dohadujem sa o cene).
- vznik predpokladaného záväzku voči dodávateľovi do budúca.

Zásoby vlastnej výroby

rozdeľujeme podľa toho, či sú alebo nie sú dokončené: nedokončené výrobky a výrobky, o polotovaroach sa nebudeme baviť, ale princíp je rovnaký. Všetky sa oceňujú vo vlastných nákladoch výroby, najmenej vo výške priamych nákladov.

1. 112-D-1000,501-MD-1000, 2. Mzdové náklady 331-D-800,521-MD-800,3. Stroje - opotrebenie IM 551- Odpisy HIM a NIM-MD-200,,082-D-200,, Suma nákladov - 2000 - vlastné náklady. - náklady 2000 na 100 KS výrobkov - jeden výrobok 20,, k 1.1. máme na sklade 500 kusov,, nedokončená výroba bude oceňovaná 10 - podľa výpočtov, je ich 1000 kusov rozpracovaných - 10000 hodnota,, 121-P/701 10000,, 123-P/710 1000xx oprava 5000 hotových, takže 100000,, účtujeme spôsobom A mesačne, spôsobom vyčíslenia zmeny stavu zásob - dok i nedokončených výrobkov, tam nás zaujíma, koľko sme výrobkov dokončili a koľko sme ich rozpracovali = 31.1. nedokončená ... 200, dokončilo sa 500- rozpracovali sa +, dokončili mínus, 1000(zač stav)+200-500=700 kuso rozpracovaných, čo znamená že pri porovnaní začiatočného stavu 1.1 s končným mesačným stavom 31.1. dostávam 1000-70=300 - to je zmena stavu, oproti začiatočnému klesol stav o 300. Hotové výrobky: 31.1. ZS=5000, dokončilo sa 500, čiže k 31.1. 5500zmena stavu 5500-5000 = zvýšenie o 500 kusov.

4. - pokračujeme - zvýšenie výrokov 123-MD-10000, 613-Zmena stavu výrobkov - D-10000- predstavuje prísľub budúcich tržieb,, 5. 611-Zmena stavu nedokončených výrobkov pokles stavu o 300, čiže o 3000 - 121-5-D-3000, 611-MD-3000pri uzatváraní 710 - MD len 5xx a D len 6xx, 613-MD-/710 710-P/613 100000,, 611-D-P/710 3000710:D-P/611=-3000 alebo červenou U. na skúške, ak sa dá 6x na stranu MD, je to plná strata počtu bodov, takže 710 je nesprávne (5 až 10 bodov).

Legenda:

Vznik vlastných nákladov na zásoby vlastnej činnosti xx1

1. Spotreba materiálu.

2. Priznané mzdy zamestnancom.
3. Odpisy IM.
- Účtovanie o zmene stavu zásob.
4. Zvýšenie stavu dokončených výrobkov ocenených vo vlastných nákladoch.
5. Zníženie stavu nedokončených výrobkov.
(o zvýšení alebo znížení stavu účtujeme: a: v mesačných intervaloch pri spôsobe A b: v ročnom intervale pri spôsobe B).

Účtovanie o zásobách podľa spôsobu B

je úplne odlišný, ale na konci roku musíme dostať úplne rovnaké výsledky. Vyznačuje sa tým, že podnikateľská jednotka neúčtuje nákup zásob prostredníctvom kalkulačných účtov, ale účtuje tieto nákupy priamo do nákladov. Tento prístup vyžaduje dôslednú inventarizáciu zásob 31.12. a podľa tohto spôsobu sa k 31.12. zúčtujú začiatkové stavy do nákladov a stav podľa inventarizácie sa preúčtuje z nákladov do majetkových účtov triedy 1.

112- ZZ=P/701-10000-MD,, 1. Kúpa materiálu v hodnote 5000, 343-MD-1150,321-D-6150,, 2. Preprava - 501-2000, 321-D-2000,, pri kúpe tovaru to isté, ale s 504,, na konci roka najprv preradí materiál a sklade do nákladov ako spotreba 3. spotreba 11-D-10000,501-MD-100004. Podľa inventúry je stav 5200-501-D-5200,132-MD-5200 podľa dokladov by ale mal byť materiál za 8000, čiže neodišiel materiál, a ktorý je faktúra: 5. D-501-1000, 119-MD-1000,, 6. Stále chýba- manko 582-MaŠ MD-1800, 501-D-1800

Legenda:

1. Faktúra od dodávateľa za materiál: a) Cena obstarania b) DPH na vstupe c) Faktúrovaná suma
2. Faktúra od dodávateľa za prepravu materiálu
3. Na konci roku preúčtovanie začiatkového stavu materiálu do nákladov.
4. Materiál na sklade podľa fyzickej inventúry uskutočnenej 31.12. - preúčtovanie konečného fyzického stavu.
5. Preúčtovanie materiálu, ktorý k 31.12. neprišiel (faktúru máme).
6. Rozdiel medzi účtovným stavom na základe dokladov a fyzickou inventúrou zúčtovaný ako manko.